

Finansrapport per 2022-08-31

Ärendebeskrivning

Finansrapport per 2022-08-31 för Tranås kommunkoncern har upprättats av ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen.

Enligt kommunens finanspolicy ska en finansrapport lämnas till kommunstyrelsen i samband med delårsrapport per 31 augusti och årsbokslut.

Finansrapporten ska ange:

- Aktuell likviditet
- Utrymme och nyttjad checkräkningskredit
- Placeringar
- Skulder
- Ränte- och kapitalbindning
- Fast/rörlig ränta (derivat)
- Motparter
- Borgensåtagande
- Derivat, kapital- och räntebindning

Lividitet, checkräkningskredit och placeringar

Koncerngemensam checkräkningskredit nyttjas på koncernkontot till en kostnadsränta som ska jämföras med räntan vid upptagning av långfristig skuld. Nuvarande limit på koncernkontot är 150 mkr. Krediten fördelas internt mellan kommunen och bolagen efter behov. 2016 införde Nordea en inlåningsavgift på inestående kapital överstigande 25 mkr. Inlåningsavgiften bygger på en veckas Stibor och ändras främst beroende på reporäntans utveckling. Sedan maj är inlåningsavgiften borta då reporäntan inte längre är negativ.

Kommunkoncernens sammanlagda likviditet per 2022-08-31 var positiv 48,1 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 57,5 mkr medan Stadshuskoncernen hade en negativ likviditet på -9,4 mkr. Under i stort sätt hela 2022 har Stadshuskoncernens sammanlagda lividitet varit negativ. För

kommunkoncernen som helhet har det längre varit mer ekonomiskt fördelaktigt att Stadshuskoncernen nyttjar checkkrediten än att de lånefinansierar. Men förutsättningarna har ändrats vilket lett till viss upplåning för dotterbolagen. Vid tillfällig likviditetsbrist nyttjas koncernkrediten.

Under 2022 har kommunens likviditet fortsatt varit god. Att större delen av kommunens investeringar sker i slutet av året påverkar likviditeten men utrymme finns. Med tanke på de stora pris- och kostnadsökningar kommunen har framför sig ger kommunens goda likviditet ett bra utgångsläge. Under år 2022 har AB Tranåsbostäder nyupplånat 50 mkr. Tranås Energi AB har inte gjort någon nyupplåning.

Planering inför ny upphandling av banktjänster påbörjas under hösten. Nuvarande avtal löper ut 2023-05-31.

Kommunens placeringar är placerade i så kallade räntefonder som anses vara en mycket säker placering. Valet av placeringar följer riktlinjerna som är beslutade i finanspolicyn. Tillgodohavandet avseende kommunens placerade medel uppgick vid årets början 2022 till nominellt 116 mkr, vilket är oförändrat 2022-08-31. För kommunens placeringar finns per sista augusti en orealiserad förlust på 3,4 mkr. På grund av vår oroliga omvärld har börsen under 2022 fallit kraftigt, vilket har påverkat marknadsvärdet på kommunens placeringar negativt. Juli bjöd på en vis lättnad på marknaden men oron återvände i augusti och präglas återigen av en tilltagande oro för konjunkturen, historiskt höga inflationstal, centralbankers snabba räntehöjningar och rekordhöga europeiska energipriser. I dagsläget är det svårt att förutse när marknaden vänder uppåt igen. Kommunens investeringsrådgivare råder oss att vänta ut marknaden och, om möjligt, låta de placerade medlen vara kvar.

År 2022 uppgår Tranås kommuns investeringsbudget till 101,3 mkr. Utfallet per 2022-08-31 är 46,4 mkr med en helårsprognos på 95 mkr. Investeringsnivåerna de senaste åren har legat runt 80-95 mkr. Kommunens starka likviditet och de goda resultaten 2020 och 2021 har inneburit att placeringarna inte behövt nyttjas för att finansiera investeringarna så tidigt som befarades vid årsskiftet 2019/2020. Den lågkonjunktur som väntar kan dock ändra förutsättningarna om den medför låga eller rent av negativa resultat för kommunen. När de placerade medlen är slut är Tranås kommun hänvisad till finansiering genom lån från kreditinstitut.

Extern låneskuld och ränte- och kapitalbindningstid

Kommunen har ingen låneskuld, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjande av checkkredit, per 2022-08-31 en extern total låneskuld på 1 601,2 mkr.

Nuvarande beviljad borgensram uppgår till 2 250 mkr. Under år 2019 höjdes AB Tranåsbostäders borgensram till 1 400 mkr. Investeringsstrycket på Tranåsbostäder är stort kommande år vilket innebär att en höjd borgensram kan krävas.

Belopp mkr	Låneskuld 2019-12-31	Låneskuld 2020-12-31	Låneskuld 2021-12-31	Låneskuld 2022-08-31	Beviljad borgens- ram
Tranås Stadshus AB *	344,1	344,1	342,4	338,0	350
AB Tranåsbostäder	678,5	711,9	755,3	792,7	1 400
Tranås Energi AB	445,9	450,0	475,6	470,5	500
Tranås kommun	0	0	0	0	
Summa	1 468,50	1 506,0	1 573,3	1 601,2	2 250,00

* Tranås Stadshus AB: 183 mkr avser finansiering av fjärrvärmeverk.

Motsvarande belopp, 183 mkr, återfinns som fordran hos SE-banken.

I Tranås Stadshus låneskuld ingår en skuld på 183 mkr till Nordiska Investeringsbanken som motsvaras av en fordran på SE-banken på motsvarande belopp. Denna skuld och fordran ingår i en lånekonstellation där Tranås Energi AB har en leasingsskuld. Under hösten 2021 påbörjade SE-banken amortering av sin fordran till Tranås Stadshus AB, som i sin tur amorterar motsvarande belopp på låneskulden. Amorteringarna är klara i december år 2034.

Kommunkoncernens låneskuld per invånare är 84 738 kr. Om hänsyn tas till Tranås Stadshus fordran på SE-banken sjunker kommunkoncernens låneskuld med 183 mkr och låneskulden per invånare minskar med 9 685 kr. Detta har påpekats till långgivaren Kommuninvest som tar hänsyn till detta vid långgivning.

För kommuner och regioner är Kommuninvest oftast det självklara valet vad gäller finansieringslösningar. Kommuninvest ser att kommunernas goda resultat 2020 och 2021 tillfälligt har dämpat lånebehovet inom kommunsektorn. Dock kvarstår kommunernas stora investerings-och

renoveringsbehov i verksamhetslokaler och infrastruktur kommande år, vilket stämmer väl in på Tranås kommunkoncern. Kommuninvest skriver att ökade kostnader, skapade av det starkare demografiska trycket, tillsammans med lägre tillväxt i skatteunderlaget ger svårigheter att upprätthålla goda resultat. Sannolikt medför det att den kommunala sektorns grad av självfinansieringsgrad blir lägre kommande år. Dessutom innebär den höga prisutvecklingen vi nu ser inom byggbranschen att vissa investeringar kan behöva skjutas fram.

För långfristiga skulder uppgår den genomsnittliga räntan hittills under 2022 för de kommunala bolagen till 1,56 procent. Per 2022-08-31 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 2,34 år, genomsnittlig kapitalbindningstid till 2,61 år samt kapitalbindning max löptid till 6,26 år. Andelen fast ränta inklusive derivat uppgår till ca 80 procent. Andelen kapitalförfall inom ett enstaka år uppgår till 24,19 procent. Alla nyckeltal är inom finanspolicyns ramar.

Borgensåtagande

Kommunal borgen lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag.

Kommunal borgen återstår för två föreningar medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande till andra än helägda kommunala bolag på 975 903 kr.

Tranås kommun har under året inte behövt lösa någon borgensförbindelse.

Belopp kr

Borgensförbindelser

	2022-08-31	2021-12-31	
Föreningar			
Sommens Byggnadsförening	101 750	110 000	
Tranås Ridklubb	150 000	150 000	Rörelsekredit Swedbank
Tranås Ridklubb (hypotek)*	724 153	751 654	Amortering 30 år
Totalt föreningar	975 903	1 011 654	

*Angående borgensförbindelse för Tranås Ridklubb:

År 2011 inkom Tranås Ridklubb med ansökan om kommunal borgen. Ansökan har sin grund i att Tranås kommun erbjöd Tranås Ridklubb att köpa den förhyrda anläggningen i Hjälmalyrd där verksamheten bedrivs. Erbjudandet från Tranås kommun grundar sig på kommunfullmäktiges beslut 2008-02-25 § 49 om avyttrande av fastigheter.

I våras inkom en skrivelse till kommunen från Sommens Byggnadsförening med en begäran om ekonomiskt stöd med anledning av ansträngd ekonomi kommande år, vilket skulle kunna innebära att föreningen inte kan betala lånet, där kommunen är borgenär; enligt amorteringsplan. Kommunstyrelsens arbetsutskott avslag begäran. Kommunstyrelsen informerades på dess sammanträde 2022-04-19 § 76.